

משרד החקלאות ופיתוח הכפר

נהלי שפעת העופות נוהל מס' 8

<u>סימול</u>	<u>תחולה</u>
10/10/2007 הוצא ב : בתוקף מ : עודכן ב :	

נספחים:

1. תרשים (מ"מילון מושגים").
2. הנחיות להטמנת פגרי עופות והודים.
3. הנחיות בטיחות לשימוש בדיאזינון למגדלים בעת המתת עופות.
4. כללים להקמת אתר ביעור בשפעת העופות.
5. צו השמדה (דוגמא).
6. הגנה על מערכת מי השתייה.
7. נהל טיפול בהמתת עופות בלול נגוע - הוראות למגדל.
8. טופס מעקב – לביצוע השמדת בעלי כנף.
9. טופס הצהרת בטיחות.

שם הנוהל: נהל טיפול באתר ביעור בהתמודדות עם שפעת העופות

1. כללי

- 1.1 מטרת הנוהל היא לתאר את אופן הטיפול וההפעלה של אתר ביעור.
- 1.2 הנוהל מבוסס על :
 - קובץ הנהלים של משרד החקלאות ופיתוח הכפר : "היערכות להתמודדות עם מחלת שפעת העופות".
 - נהל המתה וכילוי של השירותים הווטרינריים **ראה נהלי שפעת העופות: 9/המתה וכילוי**).
 - נהל בטיחות בהתמודדות עם שפעת העופות (**ראה נהלי שפעת העופות: 10/בטיחות**).
 - "נהלי אבחון, הכרזת אזורים נגועים ודיווחים – אינפלואנזה" של השירותים הווטרינריים.
- 1.3 מנהל אתר הביעור אחראי להפעלת הנוהל.
- 1.4 מנהל המש"א אחראי לעדכון הנוהל.

.2

הגדרות

אזור (רדיוס) הגנה - סביב המשק הנגוע המבוסס על רדיוס מינימאלי של 3 ק"מ (רדיוס א' בתרשים – נספח מס' 1) שכלול ב:

אזור (רדיוס) ניטור - המבוסס על רדיוס מינימאלי של 10 ק"מ (רדיוס ב' בתרשים). בהכרזת האזורים ילקחו בחשבון גורמים גיאוגרפיים, מנהליים, אקולוגיים, כלכליים ואפידמיולוגיים הנוגעים למחלה.

מוקד – הלול/משק הנגוע בתוך אתר הביעור. (X בתרשים)

אזור ביעור – (רדיוס ג' בתרשים) שטח סביב המוקד שבו על פי החלטת השירותים הווטרינריים תומתנה כל הלהקות. היקף האזור יהיה עד 3 ק"מ מהמוקד. אזור הביעור ייכלל בתוך אזור ההגנה, האזורים יחפפו במידה ויוחלט על אזור ביעור של 3 ק"מ. שטח האזור יקבע על ידי רופא וטרינרי ממשלתי בהתחשב ב:

קשר אפידמיולוגי

גיל העופות

סוג העופות

מבנה גיאוגרפי של האזור.

באזור ביעור אחד יהיו בדרך כלל מספר רב של אתרי ביעור.

אתר ביעור - הוא משק, לול או קבוצת משקים כפי שהוחלט ע"י רופא וטרינר ממשלתי למחלות עופות אשר בתחומו מבוצע ביעור ומשמש כאתר עבודה סגור (כל כניסה אליו תחייב לבישת בגדי מגן והתנהגות על פי נהלי הבטיחות המחייבים). אתר ביעור יכול להיות סביב הלול הנגוע בשפעת העופות או שהוא נמצא במסגרת האזור שנקבע על ידי השירותים הווטרינריים כ"אזור הביעור". אתר הביעור כולל בתוכו את הלולים, את אתר ההטמנה (במידה ונחפר בצמוד ללולים) ושטח ההתארגנות של צוותי העבודה והכלים לרבות מתקני שטיפה לעובדים וכדומה (אזור/ים ד' בתרשים).

צוות ניהול לאתר ביעור

מנהל האתר – מי שהוסמך לכך על ידי משרד החקלאות. במידה ויש כוונה לעבוד בכל שעות היממה ימונה לו סגן שימלא את מקומו בשעות המנוחה. האיש אשר ממונה על כלל הפעילות באתר הביעור, צמוד לאתר אחד בלבד, כל שאר אנשי הצוות משמשים יועצים ומנחים מקצועיים של מנהל אתר הביעור.

יש לציין כי באתר ביעור יכולים להיות כלולים מספר לולים של מגדלים שונים. על מנהל האתר לפעול מול כל אחד מהם בנפרד.

פקח מקצועי – יהיה פקח השירותים הווטרינריים בעל ותק וניסיון בהמתת להקות נגועות. העובד יהווה פקח מקצועי למספר אתרים (שניים עד ארבעה אתרים הסמוכים זה לזה) ויתן גיבוי למנהלי האתרים (אופן המתה, תחקירים אפידמיולוגיים, איסוף נתונים לצורך פיצוי וכד'). בכל מקרה הפקח המקצועי יהיה חלק מצוות ניהול האתר וכפוף מקצועית וניהולית לרופא וטרינר ממשלתי למחלות עופות.

רופא וטרינר אחראי – רופא וטרינר ממשלתי למחלות עופות או רופא וטרינר מומחה למחלות עופות או רופא וטרינר מהלשכה הווטרינרית המחוזית שהוסמך במיוחד לתפקיד זה. רופא אחד יטפל בשניים עד ארבעה אתרי ביעור הסמוכים זה לזה.

מפקח קבלנים טכני – נציג משרד החקלאות, מנהל מו"מ עם הקבלנים על היקף העבודה הנדרשת, סוג הכלים שיופעלו וכן מסכם תשלום בהתאם להסכם המסגרת לפיו עובד הקבלן. ינהל מעקב ורישום על עבודת הקבלנים. מפקח קבלנים יטפל בשניים עד ארבעה אתרי ביעור הסמוכים זה לזה.

מנהל עבודה – אחראי על הפועלים בשטח מטעם הקבלן המבצע. לכל אתר ימנה מנהל (גם עם מדובר באתרים סמוכים המופעלים על יד אותו קבלן). מנהל העבודה לא יהיה אחד מהאנשים העובדים אלא יהיה פנוי אך ורק לניהול כולל אחריות לפעילות על פי נהלי הבטיחות המתחייבים של הפועלים העובדים תחת אחריותו.

רופא וטרינר מחוזי – לכל מחוז יוקצה מראש רופא וטרינר ממשלתי למחלות עופות אשר ילווה את המחוז בכל שלבי הערכות המוקדמת ובשלב ההתפרצות יהווה את הסמכות העליונה המקצועית במחוז.

3. הרכב צוות אתר הביעור

בכל מחוז יאורגנו מראש מספר צוותים שיופעלו בעת הצורך לאתרים שנקבעו. לכל אתר ביעור יוקצה צוות כנ"ל:

- מנהל אתר הביעור
- רופא וטרינר אחראי
- פקח מקצועי
- מפקח הקבלנים הטכני
- מנהל עבודה

4. תפקידי חברי צוות אתר הביעור

4.1 תפקידי מנהל אתר הביעור:

- 4.1.1 לתאם ולתכלל את כל הפעילויות הנעשות באתר.
- 4.1.2 להגדיר את שטח האתר בתיאום עם הרופא הווטרינר לסמנו ולשלטו.
- 4.1.3 למנוע כניסת בלתי מורשים לאתר ולאפשר כניסת עובדים מורשים מצוידים במיגון מתאים.
- 4.1.4 להבטיח את קיומן של הוראות הבטיחות באתר.
- 4.1.5 לתאם עם המגדלים את תכנית העבודה לביעור – הצמאה, המתה הטמנה, ניקוי וחיתוי. יש לציין כי באתר ביעור אחד יכולים להיות מספר מגדלים ולכן מוטלת על מנהל האתר לבצע תיאום עם כל אחד מהמגדלים הנמצאים בתחום אתר הביעור שבניהולו.

- 4.1.6 לתאם עם הרשות המקומית, המשרד להגנת הסביבה והמגדל את אתר ההטמנה (במידה ולא נקבע מראש) .
- 4.1.7 לפקח על עבודת הקבלנים בביצוע עבודתם על פי הוראות המשרד וכללי הבטיחות.
- 4.1.8 לוודא שפעולות הניקוי והחיטוי הראשוני מבוצעות כראוי.
- 4.1.9 לדווח על מהלך העבודה למרכז שליטה מחוזי ("מש"מ") ולהתריע על עיכובים או תקלות.
- 4.1.10 לאשר את איכות העבודה באתר, לרבות ניקוי וחיטוי ראשוני.
- 4.1.11 לאשר את עבודות הקבלנים כאסמכתה לאישור התשלום.
- 4.1.12 לרשום את כל פעולות הקבלן ביומן עבודה . יומן זה ישמש גם אסמכתה לטיב ביצוע העבודה, עמידה בזמנים, מספר האנשים והכלים שהופעלו וכיוצא בזה.
- 4.1.13 לרשום ביומן העבודה כל פעולה של המגדל הכוללת ביצוע עבודות בלול (הצמאה, הרעלה, השמדת מוצרים ותערובת) . יומן העבודה ישמש בהמשך גם כאסמכתה לתשלומים הן לקבלן והן למגדל.
- 4.1.14 באתרים שבהם הפעילות מבוצעת ברציפות במשך כל שעות היממה למנהל האתר ימונה על פי הצורך סגן שימלא את מקומו בשעות המנוחה.
- 4.2 רופא וטרינר אחראי:
- 4.2.1 רופא וטרינר ממשלתי למחלות עופות או רופא עופות או רופא וטרינר מהלשכה הווטרינרית המחוזית שהוסמך במיוחד לתפקיד זה.
- 4.2.2 רופא אחד יטפל בשניים עד ארבעה אתרי ביעור הסמוכים זה לזה.
- 4.2.3 הווטרינר בצוות יקבל הנחיות מקצועיות מהווטרינר המחוזי במש"מ.
- 4.2.4 באחריות השירותים הווטרינריים להכין ולספק רופאים וטרינרים למחוזות בהתאם לצרכים בשטח.
- 4.3 פקח מקצועי:
- 4.3.1 יכול לשמש גם כמנהל אתר.
- 4.3.2 הפקח יתן גיבוי למנהלי האתרים (אופן המתה, תחקירים אפידמיולוגיים, איסוף נתונים לצורך פיצוי וכד') ויכול לשמש שניים עד הרבעה אתרים סמוכים.
- 4.4 מפקח הקבלנים הטכני:
- 4.4.1 מפקח הקבלנים הטכני יוקצה על ידי מנהל אגף נב"מ במשרד החקלאות ויהיה כפוף למנהל המחוז.
- 4.4.2 מפקח הקבלנים הטכני יקבל הנחיות מקצועיות מהרופא הווטרינר האחראי/ פקח מקצועי.

- 4.4.3 מפקח הקבלנים הטכני יעבור השתלמות מוקדמת אשר תספק לו את הכלים הדרושים לצורך ביצוע תפקידיו (באחריות משרד החקלאות והשירותים הווטרינריים)
- 4.5 מנהל עבודה:
- 4.5.1 לכל אתר יוקצה מנהל עבודה מטעם הקבלן.
- 4.5.2 מנהל העבודה לא יהיה אחד העובדים או מפעיל כלים מכניים הנדסיים, אלא יהיה כולו מוקצה לניהול העובדים והכלים.
- 4.5.3 מנהל העבודה יהיה האחראי לעמידה בכל כללי הבטיחות כפי שמוגדרים בנוהל הבטיחות של משרד החקלאות וכפי שהתחייב הקבלן בהתקשרות עם משרד החקלאות.
- 4.5.4 מנהל העבודה ידאג להספקת אמצעי מיגון לאנשים העובדים באתר, הכל על פי הנחיות הבטיחות.
- 4.5.5 כל פעולה של מנהל העבודה תקבל אישור של מנהל האתר ותירשם ביומן הפעילות.
- 4.6 וטרינר מחוזי:
- הוטרינר המחוזי מהווה את הסמכות המקצועית העליונה במחוז. לכל מחוז יוקצה אחד מהרופאים הווטרינרים הממשלתיים (מנהלי המעבדות).

5. עבודת הצוות בשלבים השונים

- שלבי ההיערכות והטיפול בהתפרצות שפעת העופות מחולקים לחמישה שלבים:
- א. הכנות מקדימות – התקופה שלגביה קיימת כוונות והיערכות להתפרצות "שפעת העופות" על פי הגדרת משרד החקלאות, בטרם התגלות חשד
- ב. גילוי וזיהוי הנגיף ("חשד" "חשד סביר" "אימות") – פרק הזמן שבין גילוי סימנים מחשידים עד לאימות המצאות הנגיף על ידי המעבדות של השירותים הווטרינריים).
- ג. ביעור, המתה והטמנה
- ד. ניקוי וחיטוי, כולל ניטור שוטף ופיקוח באזורי ההסגר
- ה. חזרה לשגרה.
- 5.1 שלב ההכנות המקדימות:
- בשלב זה יעסוק הצוות בנושאים הבאים:
- 5.1.1 לימוד והכרת פריסת הלולים במחוז.
- 5.1.2 קיום פגישות היכרות עם צוות המש"מ, הפרויקטורים ברשויות המקומית, נציגי יחידת הפיצו"ח ויחידות עזר נוספות במרחב.
- 5.1.3 לימוד המאפיינים המיוחדים של הלולים במחוז – סוגים, תשתיות.
- 5.1.4 לימוד נוהל המתה וכילוי של השירותים הווטרינריים ונוהל הבטיחות.

- 5.1.5 לימוד קובץ הנהלים של משרד החקלאות להתמודדות עם מחלת שפעת העופות.
- 5.1.6 הכרת פוטנציאל אתרי ההטמנה האפשריים המאושרים על ידי הרשויות המקומיות על בסיס עבודה מוקדמת הנעשית על ידי המחוז.
- 5.1.7 פוטנציאל הקבלנים המאושר לעבודה בהסדר עם המשרד וקבלנים מקומיים המופעלים ביום יום על ידי המגדלים/ מושבים/רשויות מקומיות.
- 5.1.8 לימוד הוראות הבטיחות ונהלי העבודה בעת האירוע.
- הערה:** שלב זה יבוצע על ידי כל אחד מהגופים המקצועיים (השירותים הווטרינריים, יחידת הפיצו"ח, המחוז – כל אחד ע"פ סמכותו). ריכוז ומעקב של התקדמות ההכנות המקדימות יבוצעו על ידי מנהל המחוז.
- 5.2 שלב גילוי וזיהוי הנגיף:
- זהו השלב שבו קיים חשד סביר להתפרצות מחלת שפעת העופות. בשלב זה יעסוק הצוות בנושאים הבאים:
- 5.2.1 מנהל המחוז ידאג לקבל את קביעת אזור הביעור לאותו אירוע. טווח אזור הביעור יקבע ע"י השירותים הווטרינריים ויועבר לידיעת מנהל המחוז על גב מפה שתוכן על ידי הרשות לתכנון באמצעות היחידה למיפוי.
- 5.2.2 מנהל המחוז והצוות העומד לרשותו לשם כך יכינו תכנית ביעור המבוססת על הנחת עבודה שה"חשד הסביר" יתממש, ועל בסיס קביעת אזור הביעור לאותו אירוע. בתוך שטח זה יחולקו הצוותים וייקבעו להם אתרי הביעור שבאחריותם.
- 5.2.3 מעת שקיבל הצוות את ההתראה על האתרים שיהיו באחריותם, יחל בריכוז המידע והנתונים אודות האתרים:
- כמות הלולים, סוג וכמות העופות.
 - פרטי המגדלים ו/או קבלני התפעול והאחזקה.
 - אתרי הטמנה מאושרים בקרבת האתר.
 - פוטנציאל קבלנים להפעלה באתר.
- 5.2.4 הצוות יערוך סיור להכרת השטח ולהכרת המגדלים תוך שימת לב לנקודות תורפה לקראת ההיערכות לביעור.
- 5.2.5 מנהל אתר הביעור יסביר למגדלים את המהלכים הצפויים ואת שיתוף הפעולה הנדרש מהם וימסור להם את עיקרי הוראות הבטיחות וההנחיות של השירותים הווטרינריים לעניין הביעור.
- 5.2.6 מנהל אתר הביעור בתיאום עם שאר אנשי הצוות ובשיתוף המגדלים יכין תכנית עבודה מפורטת לביצוע הביעור. התוכנית תכלול:

- לוח זמנים לביצוע הביעור החל מקבלת צו ההשמדה.
- סיכום שיטת ההמתה והאמצעים הדרושים לכך בתיאום עם הפקח המקצועי וממפקח הקבלנים.
- קביעת אתר ההטמנה ובמידת הצורך פנייה לקבלת אישור לכך מהרשות המקומית (אם לא ניתן אישור מראש לאתר), ומהמשרד להגנת הסביבה.
- הערכה של היקף כוח האדם והאמצעים שיידרשו לביצוע הביעור בתיאום עם מפקח הקבלנים הטכני.
- תיאום עם המגדלים לגבי השטח המוגדר של האתר. כמו כן יתאמו עמם נקודות כניסה ויציאה ונקודת שטיפה וטיהור של העובדים.
- בדיקת מצאי אמצעי המיגון שברשות המגדלים ומלאי האמצעים העומדים לרשות מנהל אתר הביעור לטובת ביצוע המשימה.
- מנהל אתר הביעור יעביר את עיקרי התכנית ודרישות האמצעים להנהלת המחוז.
- מנהל אתר הביעור ייפגש עם צוות התיאום של המושב וכן עם הפרויקטור של הרשות המקומית לתיאום התכנית.
- ייפגש עם נציג משרד הבריאות לתיאום התכנית וקבלת הנחיות ביחס לנטילת תרופות.
- יקבל ממנהל המחוז את תכנית ההסגר שהוכנה ע"י השירותים הווטרינריים ועובדה ע"י מנהל המרחב ביחידת הפיצו"ח, תוך בחינת הפרטים הנוגעים לאתר ויעביר את הערותיו לתכנית (הפניית תשומת לב לדרכים נוספות, השפעות ההסגר על הפעילות השוטפת בישוב וכדומה) למנהל המחוז.
- יאתר כשלים ועיכובים אפשריים בביצוע התכנית ויפעל להסרתם.

5.3 שלב הביעור (המתה והטמנה):

5.3.1 שלב ביעור: בשלב זה יפעל מנהל האתר בסיוע של שאר אנשי הצוות כמפורט להלן:

- יוודא שלמגדלים נמסר צו השמדה.
- יקבע את תחום האתר ויסמן אותו.
- יסכם עם המגדלים את שיטת ההמתה וההכנות הנדרשות לכך (הצמאה, קידום מכוונת המתה).
- ישלים את התכנון לרבות הגדרת המשאבים הנדרשים, אם לא הוכנה תכנית מפורטת בשלב הקודם.

- יקבל ממנהל המחוז את הקצאת הקבלן, שם המנהל והאמצעים העומדים לרשותו לביצוע העבודות.
- יתאם עם הרשות המקומית את תחילת העבודה ובעיקר את האישור למיקום אתר ההטמנה.
- יקבע את לוח הזמנים לביצוע הביעור בתיאום עם המגדלים ועל פי זמינות הקבלנים, יעדכן את המש"מ בפרטי התכנית.
- בלולים בהם מתוכננת המתה בהרעלה, ינצל הצוות את זמן ההצמאה (24 שעות), לביצוע התיאומים ופירוט התכנית לרבות סיור עם מנהל העבודה וסיכום פרטי העבודה, וחפירת הבורות להטמנה.
- יודא כי הכניסה לאתר נעשית רק על פי הוראות הבטיחות, (ניתן כאן להשתמש במיגון קל המיועד לכניסה קצרה ללולים נגועים או חשודים ראה נוהל בטיחות, סעיף 13) והציאה מבוקרת ונעשית גם היא על פי ההוראות.

שלב ההמתה:

5.3.2 שיטות המתה אפשריות:

- הרעלת מי השתייה בעיקר לפטם והודים ניתן להשתמש בשיטה זו גם למטילות מותנה באישור רופא וטרינר ממשלתי לעופות.
- המתה מכאנית (של מטילות) באמצעות מכונת המתה באמצעות חיטום.
- המתה בעזרת קצף בלולים עצמם או בתוך מכולות.
- שחיטה ידנית של העופות.

5.3.2.1 על מנת להשיג יעילות מירבית בהרעלה, יש להצמיא את העופות לפחות במשך 24 שעות לפני ההרעלה. במקרים חריגים ניתן להתחיל בהצמאה עוד לפני קבלת ממצאי המעבדה, בהסתמך על חוות דעת רפואית ובאישור רופא וטרינר ממשלתי למחלות עופות.

5.3.2.2 יש להקפיד על מינון נכון וערבוב הרעל במים בהתאם להנחיות הרופא בצוות. (הנחיות בטיחות לשימוש בדאזונין להרעלה מפורטות בנספח מס' 3).

5.3.2.3 אם לא תושג המתה מלאה, יש להשלימה בשחיטה על מנת שלא לעכב את המשך הביעור.

5.3.2.4 המתת מטילות תבוצע באמצעות מכונה ככל שהדבר ניתן על פי זמינות המכונות ועדיפות הקצאתן. אפשרות נוספת היא, המתה של מטילות בתוך מכולות ממולאות בקצף או CO₂. בהעדר

מכונת המתה או מכולות, ההמתה תתבצע ע"י הרעלה או שחיטה.

5.3.2.5 במקומות בהם יש לולי מטיילות רבים יש לתכנן מראש את חלופות ההמתה ולקבל את האישורים הנדרשים לכך מראש.

5.3.2.6 קיים אסור מוחלט לשרוף פגרים בשטח. שריפה מותרת רק במתקנים מיוחדים ומאושרים לכך.

5.3.2.7 ההמתה תתבצע תוך שמירה קפדנית על תקנות צער בעלי חיים.

5.3.2.8 כל שלבי הביעור יעשו בפיקוח צמוד של מנהל אתר הביעור ושאר אנשי הצוות.

5.3.3 שלב ההטמנה/השמדה

5.3.3.1 כל פגרי העופות והרפד מהלולים יוטמנו בבורות.

5.3.3.2 יש לקבוע את גודל הבור הנדרש לאחר חישוב כמויות הפגרים והרפד.

5.3.3.3 במידה וקיים תכנון מראש לאתר הטמנה שאושר על ידי הרשות המקומית, יערך סיור וסימון המקום ע"י מנהל האתר עם הגורמים הרלוונטים (נציגי הרשויות המקומיות, הגנת הסביבה, הישוב). אם לא תוכנן אתר כזה מראש יש לקבוע את המקום המוצע על פי הקריטריונים המפורטים בנספח מס' 4 (כללים להקמת אתר ביעור בשפעת העופות) ולקבל בהקדם האפשרי את אישור הרשות המקומית והמשרד להגנת הסביבה.

5.3.3.4 הקבלן שנקבע ייעשה את חפירת הבור במקביל להצמאה או להכנות אחרות.

5.3.3.5 חפירת הבור/ות תעשה תוך הקפדה על המפרט המתואר בנספח מס' 2 , (הנחיות להטמנת פגרי עופות והודים), קרוב ככל האפשר ללולים.

5.3.3.6 על הצוות לבדוק ולוודא שהבור הוכן על ידי הקבלן להטמנה על פי כל הכללים המפורטים בנספח מס' 2 לנוהל. אי הקפדה על הכללים עלולה לגרום לזיהום סביבתי ולדליפת נגיפים.

5.3.3.7 מפתח לצורך חישוב נפח הבור והזמן הנדרש לחפירה אפשר למצוא בהנחיות למשק לשעת חרום (מל"ח) במערך בריאות העופות , פברואר 2003.

5.3.3.8 יש לקבור עם העופות את כל החומרים שאינם ניתנים לחיטוי (עץ, קרטון וכו').

פירוט קיים בהנחיות הקבורה של המשרד להגנת הסביבה .

5.3.3.9 אפשרות נוספת להשמדה היא, באמצעות מתקני שריפה ניידים. במידה ויוקצו מתקנים כאלה הם יופעלו על ידי קבלן מומחה לנושא השריפה.

5.3.3.10 לעיתים יהיה צורך בהובלת הפגרים לאתר הטמנה מרוחק או למתקן שריפה.

הובלה למתקן מרוחק תעשה רק באישור מיוחד של רופא ראשי למחלת עופות (יש לציין שאישור כזה יינתן רק באותם מיקרים שאין כל ברירה אחרת). בכל מקרה כזה, יש להקפיד שמהלך זה יבוצע תוך הקפדה על הוראות הבטיחות וההנחיות הבאות:

- א. יש להשתמש במשאיות עם מיכלים הניתנים לפירוק במידת האפשר, עמידים לחלוטין בפני מים (כולל המכסה). לחלופין הפגרים יארזו בשקיות ניילון כפולות. באחריות הקבלן המבצע להזמין את המשאיות.
- ב. דרכי הגישה למתקנים ונקודות הפריקה צריכות להיות קשיחות (בטון) וניתנות לניקוי וחיטוי. (יש להקדיש תשומת לב מרבית לתעלות הניקוז).
- ג. יש למקם נקודת רחצה וחיטוי ביציאה מאתר הביעור.
- ד. הנחיות הפעולה לפועלים מטעם הקבלן זהות לאלו המתייחסות לפועלים במשקים הנגועים.
- ה. למשך כל התקופה הנחוצה לסילוק הפגרים תופסק פעילותו השוטפת של המתקן הקולט את הפגרים.
- ו. כל הפעילות תעשה תחת פיקוח צמוד של צוות אתר הביעור ותגבור של מפקחים נוספים על פי קביעת הרופא הווטרינר.
- ז. הנהג של כלי הרכב צריך להימנע מלרדת מתא הנהג. אם בכל זאת עליו לרדת מהרכב, עליו ללבוש בגדי מיגון קלים כפי שמפורטים בנוהל הבטיחות בטרם ירד. בשובו לרכבו עליו לפשוט את בגדי המיגון שלבש ולארום בשקית ניילון אטומה בטרם ישוב למקומו מאחורי ההגה. שקית הניילון עם הבגדים תושמד באתר יחד עם העופות.
- ח. בכל מקרה יבוצע חיטוי למשאית ביציאה משטח הביעור.

- 5.3.4 דרישה של מגדל / בעלים לבצע בעצמו את הביעור וההטמנה, מחייבת הסכמה מראש של מנהל המחוז.
- יבוצע סיכום מראש של התשלום למגדל באותה דרך שהדבר נעשה מול קבלן רגיל.
- את המו"מ עם המגדלים יבצע מפקח הקבלנים בתיאום עם הרופא הווטרינר של צוות הביעור הרלוונטי.
- 5.3.5 תכנון העבודה והקצאת האמצעים יחושבו לסיום ההטמנה תוך 48 שעות מתחילתה (כולל 24 שעות הצמאה).

- 5.3.6 מנהל אתר הביעור ינהל מעקב רצוף אחר התקדמות העבודות במטרה לאתר מראש כשלים או עיכובים ויפעל להסרתם כדי להביא לסיומו המהיר של הביעור.
- 5.3.7 העבודה תתוכנן לביצוע רצוף תוך החלפת צוותי העבודה של הקבלן והקפדה על כללי הבטיחות בעת החלפתם.
- 5.3.8 אם הגיע צוות האתר למסקנה כי קיימת סכנה כל שהיא לעובדים כתוצאה מאי הקפדה על כללי הבטיחות, רשאי מנהל האתר להורות על הפסקת העבודה עד למילוי כל תנאי הבטיחות.
- 5.3.9 בכניסה למושב שבו יש אתר ביעור, תמוקם תחנת חיטוי שתדאג לחטא את כלי הרכב היוצאים מהמשק (ראה נהלי שפעת העופות: 10/בטיחות).
- 5.4 הניקוי והחיטוי (לאחר סיום ההמתה ההטמנה):
- 5.4.1 לאחר סיום שלב ההמתה והקבורה וכן לאחר השמדת הרפד וכל החומר האורגני בלולים ובקרבתם, באחריות המגדל לבצע ניקוי וחיטוי המקום. הניקוי והחיטוי נועדו להשמיד נגיפים שנותרו באתר ולמנוע התפרצות חוזרת או התפשטות של המחלה.
- 5.4.2 מנהל אתר הביעור יסביר למגדלים את חשיבות הניקוי והחיטוי שימנעו הדבקות של להקה חדשה או פגיעה בעובדים.
- 5.4.3 פעולות החיטוי תתבצעה ע"י המגדל או קבלן בפיקוח צוות ניהול האתר או כל מי שהוסמך לכך ע"י רופא וטרינר ממשלתי למחלות עופות.
- 5.4.4 הניקוי והחיטוי של הלול וסביבתו המיידית יעשו על ידי קבלנים מורשים בלבד.
- 5.4.5 מנהל אתר הביעור יפקח על כך שכל העובדים והאנשים הפועלים בתוך אתר הביעור יקפידו על כללי הבטיחות כפי שנקבעו בנוהל בטיחות (ראה נהלי שפעת העופות: 10/בטיחות).
- 5.4.6 בתום פעולות ההמתה והקבורה, יש להקפיד לחטא היטב את כל כלי הרכב בטרם יעזבו את האזור הנגוע. יש לדאוג לכך שהחיטוי יכלול את כל חלקיו החיצוניים של הרכב ולא רק הגלגלים והשילדה כפי שנהוג במחלת הפה והטלפיים. חשוב להניח לחומר לטפטף לפני שכלי הרכב עוזב את האזור הנגוע. הרכב צריך לעמוד במקום במשך 20 דקות כדי לאפשר לחומר החיטוי לבצע את פעולתו כראוי.
- 5.4.7 אין לבצע חיטוי על משטחים מלוכלכים או ריבויים בבוץ, במקרה זה יש לשטוף את הצידוד/כלי רכב במים טרם ביצוע החיטוי.
- 5.4.8 יש לחטא בצורה נאותה את כל החלקים המחוברים באופן פיזי או פונקציונלי, למשק או לסככה (מדגרה, חדר איסוף ביצים ועגלות, חדר

- סלקציה ואריזת הביצים, מתקני פסטור) וכן את אמצעי ההובלה של החווה להעברת בעלי חיים או ביצים לדגירה או לצריכה, מזון וכו'.
- 5.4.9 יש לבצע ניקיון מדוקדק של הקירות, הרצפות והתקרות, ולגרד את כל שכבות הצואה היבשות, להסיר ולסלק כל מבנה שאינו ניתן לחיטוי, כך שאפשר יהיה להכין משטחים שבאמת יהיו ניתנים לחיטוי.
- 5.4.10 יש לרחוץ את הקירות והרצפות של הסככות בתמיסת חיטוי מתאימה, את מבני הברזל ניתן לחטא באמצעות חום ואם הפעולה אינה מסוכנת, אפשר לחשוף אותם לאש.
- 5.4.11 יש לרחוץ בתמיסת חיטוי גם את החלקים החיצוניים, לאחר שנוקו בצורה קפדנית והוצאו מהם כל השרידים האורגניים הקיימים.
- 5.4.12 את אזורי החצר שאינם מצופים במלט יש להרטיב מספר פעמים בתמיסת חיטוי זהה. יש לאסוף את כל המתקנים והמכונות הקיימים במשק, לנקותם בקפדנות ולחטאם. בתום שלב זה יש להרטיב את הסככות, את אזורי החצר וכו' בחומר חיטוי מתאים.
- 5.4.13 את מיכל המים, הצנרת, התעלות ומתקני השתייה יש לחטא בעזרת תמיסת חיטוי מתאימה. התמיסה צריכה להישאר במתקנים המחוטאים במשך לפחות 48 שעות.
- 5.4.14 יש לרוקן את הסילו ולדפוק על דופנותיו כדי להפיל את כל שאריות התערובת. בהמשך יש לרחוץ אותו עם מכונת ניקוי במים חמים ואחר כך לחטא באדים. את האבוסים ואת הכלובים יש לפרק, לשטוף במכונת שטיפה ואחר כך לחטא.
- 5.4.15 תחנת חיטוי ניידת צריכה להישאר בכניסה למשק עד לסיום שלבי החיטוי, כדי להבטיח שכל מי שיוצא מהמשק, יעבור את פעולות החיטוי הנדרשות.
- 5.4.16 חומר החיטוי שבו משתמשים צריך להישאר על פני השטח המטופל לפחות 24 שעות.
- 5.4.17 לניקיון וחיטוי סופי יש להשתמש בחומר מסיר שומנים (דטרגנט, סבון) כדי לסלק את השומן והלכלוך מכל המשטחים. לאחר מכן יש לשטוף את המשטחים במים.
- 5.4.18 פירוט נוסף של הוראות הניקוי והחיטוי לרבות סוגי החומרים – (ראה נהלי שפעת העופות: 9/ המתה וכילוי עופות והשמדת ביצים).
- 5.4.19 סיום החיטוי מהווה את נקודת הזמן ממנה מתחילה הספירה המאפשרת להחזיר את הלולים לפעילות סדירה, ולכן כל עיכוב בביצוע דוחה את האפשרות להכנסת להקה חדשה ללולים.
- 5.4.20 צוות ניהול האתר יאשר בחתימות מנהל אתר הביעור והרופא הווטרנר את סיום הניקוי והחיטוי הראשוני באיכות הנדרשת. אישור זה יהווה אסמכתא לחישוב הזמן לחידוש הלהקה.

5.4.21 בתום הפעולות האמורות, ייסגר כל השטח ולא תהיה בו כל תנועה של בני אדם, בעלי חיים וכלי רכב. פקח השירותים הווטרינרים יציב שלטים באזור הכניסה המציינים את מגבלות התנועה.

5.5 חזרה לשגרה

- 5.5.1 הלול הנקי והמחוטא יישאר סגור במשך שלושה שבועות. בתום הזמן יבוצע חיטוי חוזר באחריות המגדל. יש לציין כי בשלב זה לא תהיה כל מעורבות של צוות אתר הביעור. הפעילות של המגדל תעשה מול השירותים הווטרינריים כפי שנעשה ביום יום או במחלת הניוקאסל.
- 5.5.2 לאחר אישור הרופא הווטרינר לגבי החיטוי, יינתן אישור להכנסת להקת עופות חדשה.

6. בטיחות

- 6.1 ראה נוהל בטיחות לשפעת העופות בקובץ הנהלים של משרד החקלאות.
- 6.2 מנהל האתר אחראי להבטחת קיומן של הוראות הבטיחות באתר, הן של המגדלים והן של עובדי קבלן לסוגיהם.
- 6.3 קיומן הקפדני של הוראות הבטיחות יבטיח את בריאותם של העובדים והמגדלים, וימנע התפשטות המחלה אל מחוץ לאתר.
- 6.4 הוראות הבטיחות כוללות גם הנחיות של משרד הבריאות לנטילת תרופות מנע לעובדים העוסקים בביעור או עובדים שבאו במגע עם עופות נגועים.
- 6.5 יחד עם זאת יש להדגיש, כי חובת הקבלנים על פי תנאי העסקתם, לדאוג למילוי כל תנאי הבטיחות של עובדיהם.
- 6.6 על כל תקלה או חריגה בהוראות הבטיחות יש לדווח מיד לנאמן הבטיחות המחוזי.
- 6.7 בכל מחוז קיים מחסן חירום של ציוד מיגון המיועד לצוות הניהול באתר. במקרים חריגים, באישור המחוז יסופק ציוד מיגון למגדלים או לקבלנים כדי לפתור בעיות מיידיות.
- 6.8 מעטפת הבטיחות באתר כוללת שמונה מרכיבים:
- תיחום וסימון האתר.
 - נהלי כניסה ויציאה באתר.
 - מיגון אישי לעובדים.
 - נהלי עבודה בתחום האתר.
 - הוראות ניקוי והחלפת ביגוד בתום יום עבודה.
 - ניקוי וחיטוי כלים מכאניים וציוד.
 - תדרוך עובדים ומגדלים.
 - מעקב ומתן תרופות על ידי נציגי הרופא המחוזי של משרד הבריאות (ראה **נספח** נוהל משרד הבריאות בשפעת העופות).
 - דיווח על תקלות / תאונות בטיחות וטיפול בהן.

- 6.9 על מנהל האתר לקבוע נקודת כניסה ויציאה אחת בלבד שתאפשר שליטה ומעקב אחר הנכנסים והיוצאים ומילוי הוראות הבטיחות.
- 6.10 סמוך למקום הכניסה יוגדר אזור הלבשה וחיטוי עם מקלחת ושירותים.
- 6.11 באתר בו לא קיים אזור הלבשה מסודר ייקבע מתקן כזה באחריות מנהל המחוז ובתאום עם נציג השירותים הווטרינריים במקום המתאים לכך. במקום שייקבע יבנה אוהל או מבנה זמני בו יבוצעו פעולות ההתמגנות ופשיטת הבגדים.
- 6.12 לא יכנס עובד לאתר אלא באישור מנהל האתר בלבד. לפני הכניסה לאתר יקבל כל עובד תדריך בטיחות ממנהל האתר לצורך כניסתו לאתר.
- 6.13 לעובדי קבלן התדריך יינתן ע"י מנהל העבודה של הקבלן.
- 6.14 העובדים יקבלו תרופות מנע אנטי - וירליות בהתאם להנחיות משרד הבריאות.
- 6.15 מנהל האתר או מנהל העבודה, ירשום את הפרטים של כל עובד הנכנס מטעמו, כולל זמני כניסה ויציאה. הפרטים יתועדו לצורך מעקב בריאות אישי של השוהים באתר הנגוע.
- 6.16 מנהל האתר או מנהל העבודה יבדוק את אופן ההשמה וההתמגנות האישית של העובד טרם כניסתו לאתר עד שיחליט שהעובד מספיק מיומן להתמגן באופן עצמאי.
- 6.17 יש לרסס ולחטא כל כלי רכב וכלי עבודה ביציאה מהאתר כגון משאיות, בובקאט, טרקטורים וכו'. בשלב הראשון שטיפה עם מים להורדת הבוץ ו/או הרפד, בשלב השני יעבור כל הציוד הנ"ל חיטוי באמצעות מרסס מוטורי (פירוט ראה בנוהל הבטיחות).
- 6.18 קבלן המופיע לראשונה לביצוע עבודות באתר מסוג זה יחויב בקבלת תדריך בטיחות מהממונה על הבטיחות ו/או נאמן הבטיחות המחוזי ביחד עם מנהל אתר הביעור.
- 6.19 בתום תדריך הבטיחות לקבלן יוחתם הקבלן על הצהרת בטיחות (הצהרה כפי שמופיע במסמכי המכרז וההתקשרות עם הקבלן – ראה **נספח מס' 9**) בה מתחייב הקבלן לפעול עפ"י הנחיות הבטיחות המשרדיות והכלליות הנוגע לעבודתו באתר הביעור.
- 6.20 הוראות הבטיחות ומערך הבטיחות ברמות השונות מפורטים בנוהל הבטיחות (ראה **נהלי שפעת העופות: 10/בטיחות**).

7. בקרה, מעקב ודיווח

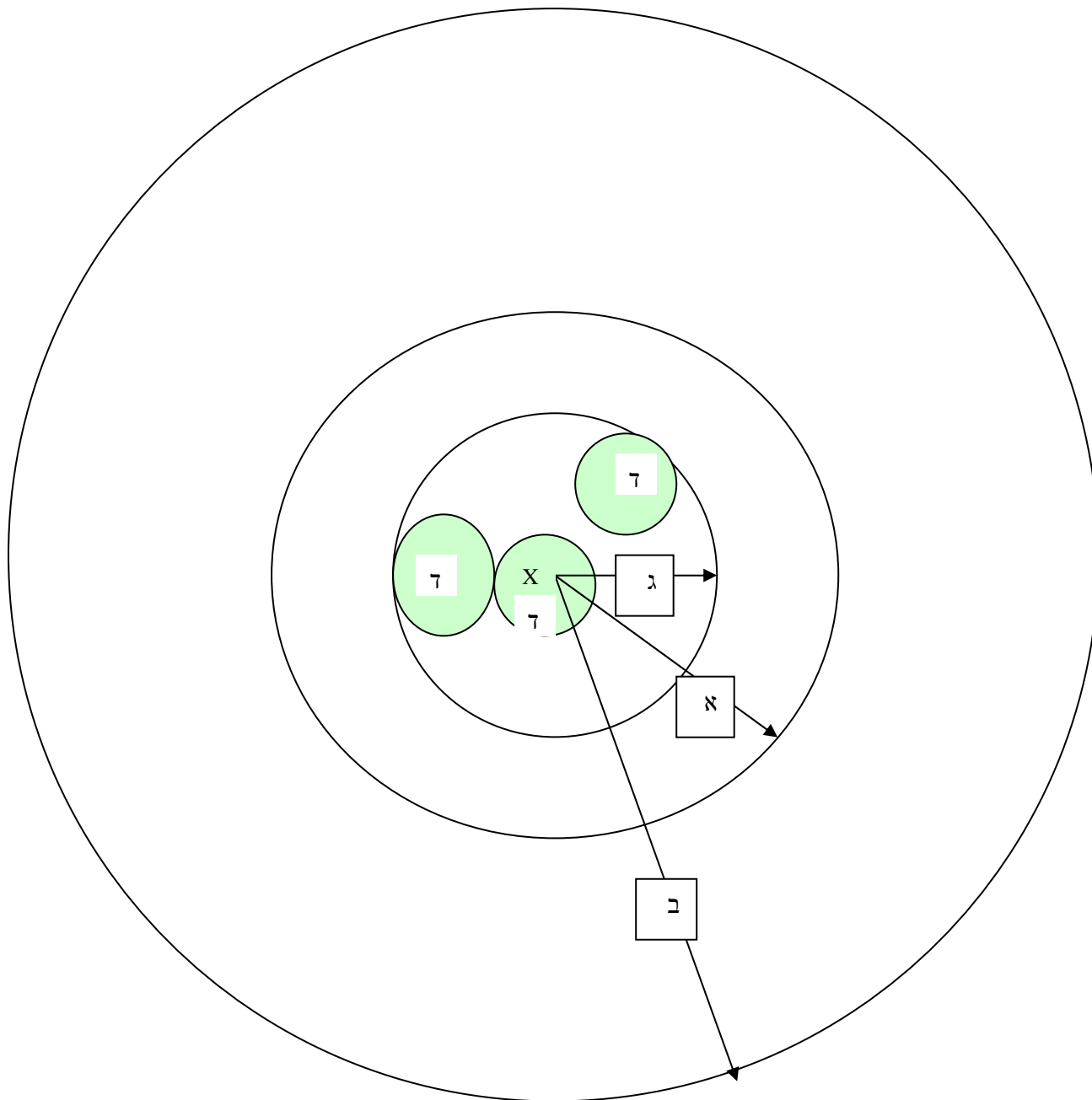
- 7.1 על מנת לוודא שהפעולות נעשות על פי הנהלים ולוח הזמנים המתוכנן, נקבע נוהל מפורט לבקרה ומעקב.
- 7.2 **נספח מס' 8** כולל פירוט האישורים וטבלאות מעקב לניהול השוטף של הביעור.
- 7.3 על מנהל אתר הביעור להקפיד על רישום הפעולות והאישורים הנדרשים לרבות שמות הבודקים.

- 7.4 אישור מנהל האתר על סיום עבודות הניקוי והחיטוי הראשוני מהוות תנאי ונקודת הזמן לספירת הימים להחזרת הלולים לשגרת פעילות והכנסת להקות חדשות.
- 7.5 כל המסמכים וטפסי המעקב ישמרו ויתועדו ב"תיק האתר". מסמכים אלה מהווים מקור מהימן לבדיקת הביצועים, התשלומים לקבלנים, הפיצויים למגדלים והתחקור.
- 7.6 מנהל האתר יסיים את תפקידו לאחר שהגיש דו"ח מסכם ומפורט למנהל המחוז, בצירוף "תיק האתר".

--- סוף ---

משרד החקלאות ופיתוח הכפר

תרשים - הגדרת אזורים מסביב למוקד

- X - לול/משק נגוע בשפעת עופות.
 - א - אזור הגנה, 3 ק"מ
 - ב - אזור הניטור הכולל בתוכו את אזור ההגנה 10 ק"מ
 - ג - אזור ביעור - קוטר/שטח האזור משתנה, עד 3 ק"מ
 - ד - אתרי ביעור.
- עור.

נספח מס' 2

לנוהל טיפול באתר ביעור בהתמודדות עם שפעת העופות

הנחיות להטמנת פגרי עופות והודים ממחלת שפעת העופות

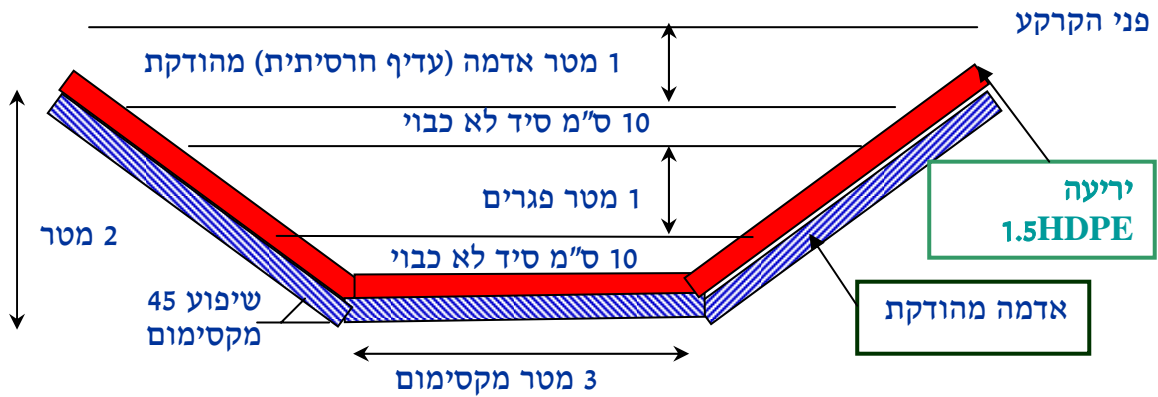
(נכתב ע"י המשרד להגנת הסביבה, ענף סביבה חקלאית, מחוז צפון)

א. הנחיות הטיפול :

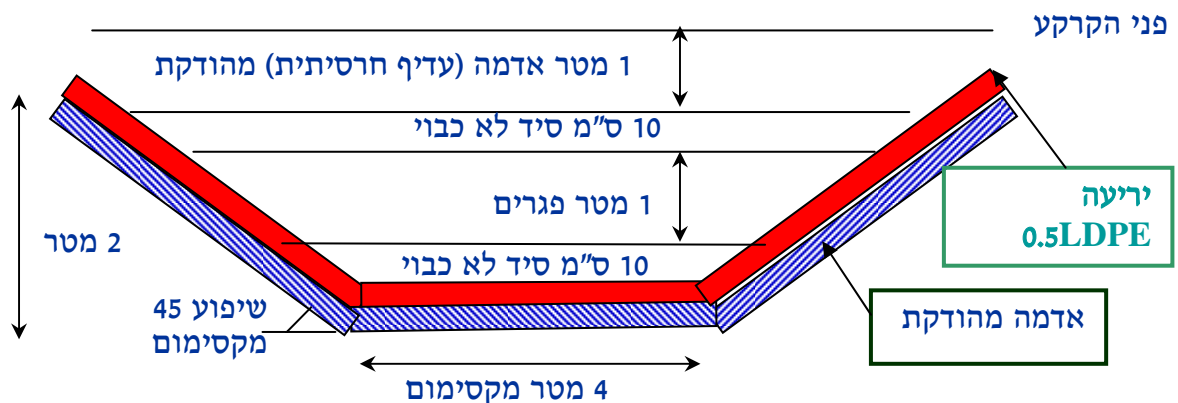
1. ההטמנה תתבצע בשטח בו הויתרינר המטפל יחליט בתיאום עם בעל המשק, הרשות המקומית, המשרד לאיכות הסביבה ומשרד הבריאות. מומלץ ובמידת האפשר לאתר שטח בו יש קרקע חרסיתית עם מינימום אבנים ומחוץ לרדיוס מגן של קידוחי מי שתייה ובמרחק מינימלי של כ- 100 מטר מנחלים. באחריות משרד הבריאות ו/או משרד איכות הסביבה לספק את הנתונים לגבי רדיוסי המגן של הקידוחים.
2. בשטח המוסכם ייחפר בור ברוב של כ- 3 מטר מקסימום ועומק של 2 מטר עם שיפועים צדדיים שלא יעלו על 45%. רוחב הבור ועומקו נקבעו לפי רוחב היריעות הקיימות בשוק.
3. במידה ורוצים לחפור בור רחב יותר ועמוק יותר יש לבצע הלחמה של היריעות. סרט הדבקה אינו מאושר ע"י המשרד לאיכות הסביבה. **אסור לבצע חפיפה בין היריעות ללא הלחמה.**
4. אורך הבור יהיה כאורך היריעה (לפי סוג היריעה – ראה הערות להלן) על מנת למנוע חפיפה בין היריעות. כנ"ל, במידה ורוצים לחפור בור רחב יותר ועמוק יותר יש לבצע הלחמה של היריעות.
5. יש להדק את הקרקע כך שיהיו מינימום בליטות של אבנים. במידה ולא ניתן להדק, יש להניח שכבה של אדמה חרסיתית או חולית להחלקת פני השטח, על מנת למנוע אפשרות פגיעה ביריעות הפלסטיק.
6. לאחר ההידוק יש להניח יריעות פלסטיק לאורך ולרוחב כל הבור ללא חפיפה בין היריעות (חפיפה מחייבת הלחמה). יש לדאוג ששני הקצוות האורכיות והרוחביות של הבור מכוסות ביריעה הפלסטית עד פני הקרקע.
7. באיזורים רגישים הידרולוגית יונחו יריעות מסוג HDPE עובי 1.5 מ"מ. קביעת הרגישות ההידרולוגית תינתן ע"י המשרד לאיכות הסביבה.
8. באיזורים לא רגישים הידרולוגית ניתן להניח יריעות מסוג LDPE עובי 0.5 מ"מ.
9. לאחר הנחת היריעה כמתואר לעיל, יש לפזר מעל היריעה שכבה של **סיד חי לא כבוי (אבקת – CaO)** בעובי של 10 ס"מ לפחות (מומלץ 20 ס"מ) לאורך ולרוחב כל הבור.
10. מעל שכבת הסיד החי מניחים את הפגרים בעדינות מירבית עד לגובה של כ- 1 מטר.
11. שכבת הפגרים תכוסה בשכבת סיד חי בעובי של כ- 10 ס"מ.
12. שכבת הסיד החי תכוסה בשכבה עליונה מהאדמה המקומית (אשר נחפרה) בעובי של כ- 1 מטר לפחות עד לפני הקרקע המקוריים.

ב. תיאור סכימטי

סכימה 1 : איזור רגיש הידרולוגית

סכימה 2 : איזור לא רגיש הידרולוגית

ג. הערות :

1. רוחב יריעות ה- 1.5 HDPE מ"מ הינו 7 מטר ולכן מומלץ רוחב מקסימלי של 3 מטר, ביריעות מסוג 0.5 LDPE מ"מ הרוחב הנו 8 מטר ולכן ניתן לגלוש לרוחב בסיס של 4 מטר מקסימום או עומק של 2.5 מטר.
2. יריעות מסוג 1.5 HDPE מ"מ הן גלילים באורך של מ- 120 מטר ועד 160 מטר, לכן לא צפויה בעיה של חפיפה לאורך הבור. יריעות מסוג 0.5 LDPE מ"מ הן ברוחב של 25 מטר ולכן צריך בור באורך מקסימלי של 25 מטר כולל הקצוות עד פני הקרקע.
3. הלחמות בין היריעות מייקרות את ההוצאות בכ- 50% לפחות, לכן מומלץ להעדיף בורות קטנים לפי מידות היריעה השלמה.

נספח מס' 3

לנוהל טיפול באתר ביעור בהתמודדות עם שפעת העופות

הנחיות בטיחות לשימוש בדיאזינון למגדלים בעת המתת עופות

שם המגדל: _____

תעודת זהות: _____

כתובת: _____

הנדון: הנחיות בטיחות לשימוש בדיאזינון למגדלים בעת המתת עופות

1. החומר מהווה סכנה מסויימת לבני אדם ולכן יש להקפיד על ביצוע הוראות בטיחות של היצרן המופיעות על הבקבוק.
2. בנוסף לכך מומלצים הצעדים הבאים:
 - א. ללבוש ביגוד מגן בשעת העבודה עם החומר:
 - מסיכה (למניעה בליעה ושאיפת חומר) לפנים ולאף.
 - משקפי מגן.
 - כפפות.
 - נעליים גבוהות.
 - ב. החומר מסוכן, אין בשום פנים ואופן לשתות אותו, יש לשמור את החומר במיכל המקורי ולמנוע גישה של ילדים ואנשים לחומר.
 - ג. יש לשאוב בזהירות את כמות החומר הנדרש בעזרת מזרק 20 CC או 50CC.
 - ד. יש לערבב את החומר + הממתיק לפי הנדרש ולהיזהר מהתזה לפנים למרות אמצעי המיגון הנ"ל.
 - ה. יש לשפוך את החומר והממתיק למיכלי המים (למרות אמצעי המגן) כאשר המגדל מפנה את ראשו הצידה.
 - ו. לערבוב- יש להשתמש במקל שניתן להשמדה או במוט אחר שחייב לאחר מכן לעבור שטיפה במים רחיצה עם דטרגנטים ושטיפה נוספת.
 - ז. כלי המים ומיכלי המים חייבים לעבור שטיפה כמו סעיף ו' מייד לאחר ההמתה וכנ"ל הדלי והמזרק. לאחר ניקוי המזרק יש לרסק אותו ולזרוק אותו: * לבור ההמתה או זבל.
 - ח. לאורך כל הטיפול בחומר ועד לניקוי מוחלט עם כל האביזרים שהיו במגע עם החומר יש ללבוש בגדי מגן כנ"ל, בסופו של התהליך יש לשטוף את הבקבוקים במים לנקב את הבקבוקים הריקים להשמידם.
 - ט. במקרה של בליעת החומר: אין לשטוף במים ואין לשתות מים בשום פנים ואופן. יש לפנות מיידית לטיפול רפואי.
 - י. בהתזה לעיניים יש לשטוף את העיניים במי ברז בכמות מרובה ויש לפנות מיידית לרופא.
 - יא. בפגיעה בעור, יש להוריד את הבגדים הספוגים בחומר ולשטוף במים וסבון את חלקי הגוף שבאו במגע עם החומר.

חתימה: _____

נספח מס' 4

לנוהל טיפול באתר ביעור בהתמודדות עם שפעת העופות

כללים להקמת אתר ביעור בשפעת העופות

אתר ביעור - הוא משק, לול או קבוצת משקים כפי שהוחלט ע"י רופא וטרינר ממשלתי למחלות עופות אשר בתחומו מבוצע ביעור. אתר ביעור יכול להיות נגוע בשפעת העופות או שהוא נמצא במסגרת האזור שנקבע על ידי השירותים הווטרינריים כ"אזור הביעור". אתר הביעור כולל בתוכו את הלולים, את אתר ההטמנה (במידה ונחפר בצמוד ללולים) ושטח ההתארגנות של צוותי העבודה והכלים לרבות מתקני שטיפה לעובדים וכדומה (אזור/ים ד' בתרשים).

עקרונות לקביעת אתר ביעור :

1. יש לשאוף שבאזור ההתפרצות יהיו כמה **שפחות** אתרי ביעור, עם זאת היקף אתר הביעור יאפשר הליכה רגלית מהכניסה לאתר עד לכל אחד מהלולים, מומלץ כי הקוטר הכללי של האחר לא יעלה על 300 מ'.
 2. יש לשאוף שבאתר ביעור יהיו כמה **שיותר** לולים נגועים/חשודים.
 3. אתרי הביעור יהיו מרוחקים אחד מהשני לפחות 300 מטר.
 4. במידה וישנם סוגי עופות שונים באזור ההתפרצות יש להתחשב בכך וליצור אתרים נפרדים.
- לול נגוע** : לול שאובחנה בו שפעת עופות- קלינית ו/או מעבדתית- והוכרז כנגוע.
לול חשוד : לול שנמצא בתחום אזור ההתפרצות ו/או היה במגע עם הלול הנגוע אך אין לגביו אימות קליני/מעבדתי.

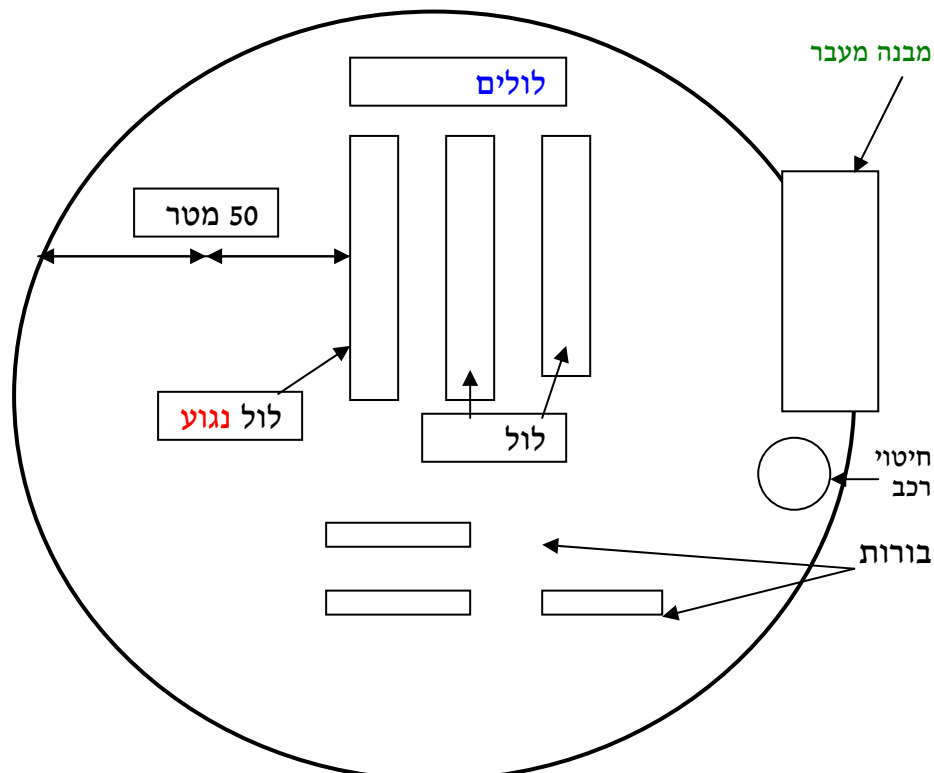
תיחום

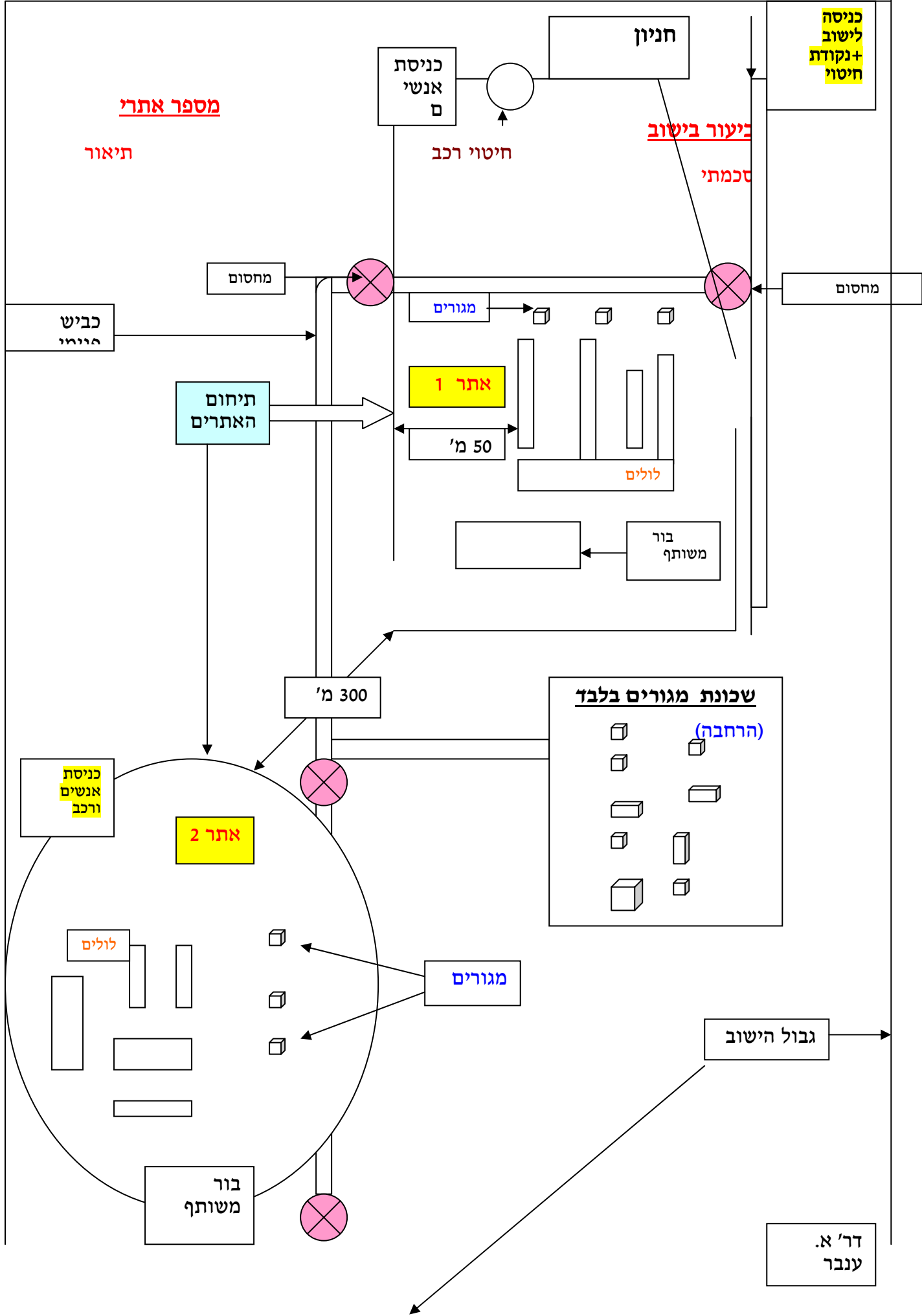
1. אזור ההתפרצות (נכון להיום – 3 ק"מ) יבודד פיסיית ויוגבלו בו תנועת עופות, מוצרי לול ופסולת לולים.
2. אתר הביעור ייסגר לחלוטין לכל תנועה של אדם, רכב, בע"ח ומוצריהם.
3. האתר ייסגר באמצעות סרטי סימון או מכשולים פיסיים או גדרות.
4. תותר כניסה במקום אחד בלבד שבו יוצבו מתקנים ללבישת מיגון אישי, מקלחות, נקודות חיטוי לכלי הרכב.
5. מקום הכניסה ימוקם בצד הרחוק ביותר מהישוב ובאם יש צורך תוכשר דרך עפר לצורך זה.
6. כל השטח שמסביב לאתר הביעור יפוקח באופן קבוע ע"י יחידת הפיצו"ח (משטרה) למניעת כניסה ויציאה לא מורשית.
7. סגירת האתר תלווה בסימון ברור ובולט מסביבו.
8. מרחק הגדרות (סימונים) מהלולים באתר יהיה לפחות 50 מטר.
9. למתחם האתר כולו לא תותר כניסה לחלוטין. במקרה של מושבים יש לשקול פינוי השכנים, לאחר התייעצות עם משרד הבריאות.
10. כלי רכב פרטיים יחנו במגרש מוסדר מחוץ לקו התיחום של האתר.

מבנה האתר :

1. האתר כולל כאמור את הלולים בטיפול, את בור ההטמנה ואת הכלים והציוד הדרושים לתפעולו.
2. במידה ולא ניתן לחפור בור בסמוך ללולים, ניתן לחפור במרחק של עד 1 ק"מ מהם ובתנאי שיוסדר "מסדרון" תעבורה מסומן בבירור מהאתר ועד הבור ורק בו ינועו כלי הרכב המובילים את החומר להטמנה.
3. ה"מסדרון" יכול לעבור רק בשטח בלתי מיושב, לא בסמוך לדרך ציבורית (לפחות 50 מטר), ולא יחצה כביש.
4. אם יוחלט על שיטת כילוי אחרת ייבנה האתר בהתאם.
5. אם יוחלט על שיטת המתה שונה (גז, קצף וכו') יש לשאוף שהרכבים המביאים את החומרים יחנו מחוץ לסימון (גדר) והחומר יוזרם בצינורות לתוך הלולים.
6. אם לא ניתן לחנות בחוץ יכנסו הרכבים לשטח המגודר, תוך מיגון הנהגים והמפעילים ויעברו חיטוי כאמור בפרק... ביציאה מהאתר.

דוגמה לאתר ביעור חד-מוקדי

מספר אתרי תיאור

כניסה ליישוב + נקודת חיטוי

חניון

כניסת אנשי רכב

ביעור בישוב סכמתי

מחסום

מגורים

אתר 1

50 מ'

לולים

בור משותף

שכונת מגורים בלבד (הרחבה)

300 מ'

אתר 2

מגורים

בור משותף

גבול הישוב

דר' א. ענבר

נספח מס' 5

לנוהל טיפול באתר ביעור בהתמודדות עם שפעת העופות

צו השמדה

מדינת ישראל

משרד החקלאות ופיתוח הכפר

השירותים הווטרינריים ובריאות המקנה

מעבדה איזורית למחלות עופות _____

תאריך _____

לכבוד:

רשימת תפוצה

- א. המקור – לבעל העופות
ב. העתק – לרופא וטרינר ראשי למחלות עופות
ג. העתק – למעבדה האיזורית למחלות עופות

הנדון: צו להשמדת עופות נגועים או חשודים ⁽¹⁾ כנגועים במחלת _____

להווי ידוע לך כי העופות המתוארים להלן, המוחזקים על ידיך, נגועים/חשודים ⁽¹⁾ כנגועים במחלת _____.

מס' העופות	סוג ⁽²⁾	מין	גיל /ת. בקיעה	גזע	הערות

בתוקף הסמכות הנתונה בידי, בהתאם לפקודת מחלות בעלי-חיים [נוסח חדש] התשמ"ה-1985, הנני מצווה עליך: להשמיד את העופות המפורטים לעיל עד לתאריך _____ הפגרים, הביצים, הרפד, התערובת וכל הציוד המתכלה ייקברו ו/או ישרפו ו/או יטופלו על פי ההוראות של רופא וטרינר ממשלתי למחלות עופות. ההשמדה תבוצע בנוכחותו ובפיקוחו של המפקח מטעם השירותים הווטרינריים,

על השמדה זו חל סעיף 17 (ג) לפקודה. _____

בכבוד רב,

רופא וטרינר ממשלתי למחלות עופות

⁽¹⁾ מחק את שאינו מתאים

⁽²⁾ ציין עופות להטלה, לרבייה, לפיטום, הודים, ברווזים וכו'

אישור קבלה

הנני מאשר כי קבלתי את ההודעה דלעיל והנני מסכים לתכנה.

תאריך: _____ מס' ת.ז. _____ חתימת הבעלים: _____

נספח מס' 6

לנוהל טיפול באתר ביעור בהתמודדות עם שפעת העופות

הגנה על מערכת מי השתייה

(נכתב ע"י משרד הבריאות, שלום גודנברג, מהנדס ראשי לבריאות הסביבה)

כחלק מההערכות להתפרצות שפעת העופות בלולים יש להיערך לצורך בביצוע השמדה של העופות בלולים באופן בטוח שלא יסכן את בריאות הציבור. העופות מושמדים באמצעות החדרת רעל למי השתייה של העופות, מה שעלול להסתיים באסון במקרה שמים אלו יחזרו לרשת מי השתייה הציבורית.

יש לוודא כי כל הלולים להם מסופקים מים ערוכים כנדרש מפני זרימה חוזרת, ומאחר שמדובר בפעולה חריגה ביותר, יש להחמיר מהרגיל בדרישות ולפעול ע"פ ההנחיות הבאות:

1. גם בלולים בהם מותקן מז"ח בכניסה, יש להבטיח כי נשמר מרווח אוויר בין צינור מילוי מיכל המים והשקתות לבין נקודת הזנת המים מהרשת.
 2. לאחר מילוי מיכל המים המיועד להכנסת הרעל (ולפני הכנסת הרעל למים) יש לדאוג לניתוק מוחלט (באמצעות ברז או ניתוק פיזי) בין מערכת המים של הלול לרשת הציבורית.
 3. במשך כל זמן ההשמדה יש לוודא כי הניתוק בין מערכות המים נשמר במלואו.
 4. עם סיום ההשמדה יש לוודא כי המיכל התרוקן כולו.
 5. יש לשטוף היטב את המיכל לפני חיבורו מחדש למערכת המים.
 6. המיכל יחובר למערכת המים הציבורית רק לאחר שיוודא כי אין רעל המערכת.
- יש לידע בנוהל זה את כל המשקים בהם ניתן צו השמדה, וכן את השירותים הוטרינריים.

נוהל טיפול בהמתת עופות בלול נגוע הוראות למגדל

לכבוד

גב/מר _____

מס' ת.ז. _____

א.נ.

לאחר שקיבלת וחתמת על צו ההשמדה של הלהקה עליך לבצע את הפעולות הבאות:

1. למנוע כניסת אנשים, כלי רכב וציוד אחר.
2. לתחום את הלולים/ חווה בעזרת שלטים וסרטי סימון.
3. להכין מרסס עם חומר חיטוי פעיל (אמוניום רבעוני, גלוטראלדהיד או דומה) וכן ערכת שטיפה של מים בלחץ בכניסה ללולים או בשער החווה, לצורך ניקוי וחיטוי כלי רכב, כלים וציוד אחר.
4. בכל כניסה ויציאה באזור בהסגר יחליפו האנשים בגדים ונעליים. במידה ויש מקלחת האנשים יתקלחו בעת יציאה מהמקום בהסגר ויחליפו ביגוד ונעליים. את הבגדים יארזו בשקיות ניילון לכביסה.
5. המגדל יציע למפקח מקום לבור לקבירת עופות, רפד, תערובת, ביצים, ניילונים וכל ציוד מתכלה אחר לאחר אישורו של המפקח, המגדל יחפור בור בגודל ועומק כך שתהיה שכבה של 2 מטר עפר מעל העופות, עד גובה פני הקרקע.
6. המגדל יכין שקי סיד כבוי לפיזור מעל העופות וכן ניילון עבה לכיסוי תחתית הבור, קירותיו וחלקו העליון.

7. המגדל יזמין צוות השמדה בהתאם לדרישות המפקח. ההמתה תבוצע בשיטה שתאושר על ידי רופא וטרינר ממשלתי למחלות עופות.
8. צוות ההשמדה חייב להתחיל את העבודה בתאריך שנרשם בצו.
9. המגדל ידאג לבדוק שלצוות ההשמדה יש ביגוד והנעלה להחלפה.
10. על המגדל להכין לצורך ההשמדה את הציוד הבא : ביגוד בכמות מתאימה לצוות ההשמדה.
11. לאחר ניקוי הלולים והסביבה יש לקבל את אישור המפקח לביצוע חיטוי בפורמלדהיד בלולים וסודה קאוסטית בסביבת לולים. אין לבצע חיטוי ללא אישור בכתב מהמפקח.
12. כל שינוי בביצוע ההוראות טעון אישור בכתב מרופא וטרינר ממשלתי למחלות עופות.
13. כל חריגה מהוראות המפקח עלולה לגרום לעיכוב, ביטול או כל החלטה אחרת הנוגעת לתשלום פיצויים בגין ההשמדה.

חתימת המגדל: _____ תאריך: _____

נספח מס' 8

לנוהל טיפול באתר ביעור בהתמודדות עם שפעת העופות

טופס מעקב – לביצוע השמדת בעלי כנף

שם המשק והישוב: _____ רשיון: _____

סוג העופות: _____ שלוחה: _____

תאריך בקיעה: _____ גיל: _____

שם הפקח האחראי: _____

שם הלולן אחראי: _____ טלפון: _____

פקס: _____

שם מזכיר הישוב (מרכז המשק): _____ טלפון: _____

פקס: _____

תאריך מתן צו ההסגר: _____

חתום ע"י רופא וטרינר ממשלתי למחלות
עופות: _____

שם מספר רישיון

תאריך מתן צו ההשמדה: _____

חתום ע"י רופא וטרינר ממשלתי למחלות
עופות: _____

שם מספר רישיון

הכנה להשמדה

חתימת הפקח ותאריך	דווח לרופא ממשלתי שם:	הערות	שם המקבל	שעה	תאריך	
						מילוי טופס אפידמיולוגי
						מתן צו הסגר
						מתן צו ההשמדה
						מתן הסבר מקיף לאחראי
						מתן דפי הסבר בשטח

פעולות ההשמדה

תאריך ותאריך הפקח חתימת	דווח לרופא וטרינר ממשלתי למחלות עופות שם:	הערות	שעת סיום	שעת ההתחלה	תאריך	
						המתה
						שריפת פגרים
						שריפת חומרים נלווים
						קבירת רפד
						קבירת תערובת
						הערות

פעולות הניקיון וטיפול בציווד

חתימת הפקח תאריך	דווח לרופא וטרינר ממשלתי למחלות עופות	הערות	תאריך גמר ביצוע	שלבי הניקיון והחיטוי
				הוצאת זבל ורפד
				שטיפת הלולים
				נקיון יסודי של הלולים
				נקיון יסודי של סביבת הלול כולל עשבייה וסילוק גרוטאות
				נקיון מיכלי תערובת ומיכלי מים
				תיקון סדקים חריצים וכו'
				חיטוי ראשון של הלולים בפורמלין
				חיטוי מרכיבי הלול בפורמלין
				חיטוי חצר המשק
				פירוק וניקיון של מרכיבי הלול
				חיטוי שני של הלולים
				חיטוי שני של חצר המשק

נספח מס' 9

לנוהל טיפול באתר ביעור בהתמודדות עם שפעת העופות

משרד החקלאות – האגף לנכסים בינוי ומשק – בטיחות וגהות בעבודה

תאריך:

יחידה:

הסכם לביצוע עבודות -

הצהרת בטיחות

בין משרד החקלאות - (להלן "מזמין העבודה") – מצד א'

לבין: (להלן "הקבלן") – מצד ב'

לפיכך הוצהר, הותנה והוסכם בין הצדדים כדלקמן:

1. הקבלן מתחייב להעסיק בביצוע העבודות אך ורק עובדים מיומנים שעברו הדרכת בטיחות כללית לגבי מקצועם והם בקיאים במלאכתם מקצועיים ואחראיים לעבודתם כמו כן, יעסיק קבלני משנה שמכירים ושוידא שמכירים את נוהלי הבטיחות. המשרד יהיה רשאי לאשר או לסרב או להתנות את אישורו בתנאים, לפי שיקול דעתו המוחלט, שום אופן לא יהיה רשאי הקבלן להציב עובדים לא מתאימים ולא מקצועיים ולא משנה מה יהיו שיקוליו.
2. הקבלן מאשר כי ראה ובדק את כל תנאי העבודה העשויים להשפיע על ביצוע העבודות וקצה ההתקדמות וכי קיבל את כל המידע וההסברים הכרוכים בביצוע העבודות. הוא מתחייב לבצען לפי כללי הבטיחות ולפי הוראות המשרד תוך מילוי מדויק של כל התקנות וההוראות של הרשויות המוסמכות תוך עמידה בתקנים ישראלים מקובלים בתחום העבודות.
3. הקבלן המתחייב כי כל רשיונות הקבלן שבידו תקינים ותקפים וכל הכלים שבהם הוא עובד לרבות כלי הרמה, כלי שינוע, מכשירי יד מכניים או חשמליים וכו' תקינים וכל מה שדורש בדיקות בודק מוסמך תקופתי, בדוק ונמצא תקין, ומתחייב שהמשמשים בכלים אלו מיומנים ועברו הסמכה כחוק.
4. הקבלן מתחייב כי יהיה אחראי לכל נזק שיגרם למשרד לגופם או לרכושם של עובדיו או של צדדים שלישיים כל שהם כתוצאה מביצוע העבודות על ידו או על מי מעובדיו.
5. הקבלן מתחייב לקיים סדרי עבודה תקינים וסדרי בטיחות נגד תאונות פגיעות ונזקים אחרים לנפש ולרוכש העבודה וכן יהיה עליו לדאוג לאחסון נכון ולמיקום נכון של החומרים, הציוד המכשירים, המכונות וכלי העבודה שלו.

ולראיה באו הצדדים על החתום ביום לחודש לשנה

שם החברה/קבלן

שם מזמין העבודה